

2015 W 1572

16 augustus 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klaagster,
juridisch adviseur: mr. M.L.J. Bomers, advocaat te Nijmegen,

tegen:

wijlen [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens haar leven lid van de Zusters Franciscanessen St. Anne te
Oudenbosch.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 juli 2015.

Op 1 oktober 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van Zuster [naam], Overste.

Op 28 juli 2016 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen met haar echtgenoot. Klaagster heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur M.L.J. Bomers.

Namens de Zusters Franciscanessen zijn verschenen Zuster [naam], Overste en de heer [naam], kloostermanager.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klaagster ging na de lagere school naar het internaat [naam] in [plaats]. Klaagster had in het internaat een eigen kamertje, waar net een bed in paste en een klein kastje. De kinderen leefden op het internaat in groepsverband. Ze aten in een lange zaal aan eettafels.

De kinderen werden één keer per week grondig gewassen in de wasruimte van het internaat. Ze gingen dan onder de douche. De wasruimte bevond zich helemaal aan de andere kant van het internaat. Op een gegeven moment gebood het hoofd van de afdeling van klaagster dat zij

voor een extra wasbeurt naar de wasruimte moest gaan. De reden hiervoor was dat klaagster puistjes op haar rug had. Bij de wasruimte was vooraan nog een ruimte waar enkele zusters verbleven. Klaagster moest bij de extra wasbeurt in bad gaan zitten. Na een kwartier kwam aangeklaagde bij klaagster en ging haar uitvoerig van top tot teen wassen. Klaagster verstijfde van schrik. Op deze leeftijd was klaagster het niet gewend dat iemand haar kwam wassen. Aangeklaagde ging daarbij ook over de borsten van klaagster en in haar vagina. Aangeklaagde had een washandje om haar hand heen. Het wassen is diverse keren voorgekomen. Eén keer gebeurde dit wassen zo hardhandig dat zij een bloedend wondje in haar vagina had. Hierna heeft klaagster zich beklaagd bij Soeur [naam] en daarna hoefde klaagster geen extra wasbeurten meer te ondergaan. Klaagster werd toegezegd er nooit met iemand over te praten. Na twee jaar heeft klaagster het internaat verlaten en zij heeft haar derde, laatste, schooljaar afgemaakt terwijl zij woonde bij haar oma.

2.2. Klaagster heeft van het seksueel misbruik vervelende gevolgen ondervonden. Naast de nare herinneringen, heeft zij nog steeds moeite met gezagsverhoudingen en is overbezorgd over haar dochter.

2.3. Klaagster wenst dat het seksueel misbruik wordt erkend en wil ook graag dat er excuses worden aangeboden voor het misbruik en de gevolgen die klaagster heeft ondervonden.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in haar reactie gesteld dat aangeklaagde werkzaam is geweest op het internaat van de huishoudschool. De Overste heeft ter zitting geconcludeerd dat het mogelijk kan zijn dat aangeklaagde klaagster hardhandig heeft gewassen, maar dat zij betwijfelt of dit aan te merken is als seksueel misbruik.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Ter discussie staat of de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure. De Klachtencommissie merkt op dat klaagster stelt meermalen te zijn gewassen met een washandje in haar vagina, waarbij eenmaal een bloedend wondje is ontstaan. Klaagster was op dat moment twaalf jaar oud, een leeftijd waarop het niet gebruikelijk meer is dat je door een ander gewassen wordt. De Klachtencommissie merkt deze gedraging in ieder geval aan als grensoverschrijdend handelen.

4.3. De verklaring van klaagster is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klaagster ondersteunen. Het enige steunbewijs betreft de verklaring van de

echtgenoot van klaagster, maar hij spreekt niet specifiek over wat er is gebeurd. Ter zitting heeft de echtgenoot van klager aangevuld dat klaagster nooit daadwerkelijk over seksueel misbruik heeft gesproken.

4.4. De Klachtencommissie ziet geen aanleiding de zaak aan te houden om klaagster in de gelegenheid te stellen nader steunbewijs aan te dragen. De mogelijkheid, dat de haar 15 jaar geleden behandelende psycholoog informatie kan verstrekken, die als steunbewijs zou kunnen dienen, acht de Klachtencommissie te gering. Klaagster heeft hem waarschijnlijk wel over het hardhandig wassen verteld, maar niet in detail en de naam van aangeklaagde niet genoemd.

4.5. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klaagster heeft gesteld onvoldoende steunbewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klaagster gestelde feiten niet waar zijn.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Zusters Franciscanessen St. Anna te Oudenbosch de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 16 augustus 2016 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, drs. L. Erfteijer en drs. Th.M. Bronzwaer leden, bijgestaan door mr. R. Willemsen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klaagster en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klaagster verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.